

ξωσι τὴν τέχνην των εἰς τοὺς ἰταλικοὺς λαοὺς· ἀργότερον δὲ οἱ Ἕλληνες ἀκόπως κατέστησαν οἱ ἐμπολιτισταὶ ὅλου τοῦ τῆς δυτικῆς μεσογείου κόσμου.

Ἰδιαίτατον χαρακτηριστικὸν τῆς Ἑλλάδος θεωρουμένης ἐν τῷ σχηματισμῷ τοῦ ἐδάφους τῆς εἶναι ὁ μέγας ἀριθμὸς μικρῶν πεδιάδων, ἀνεξαρτήτων καὶ χωριζομένων ἀλλήλων διὰ βράχων καὶ περιτειχισμάτων ὄρεων. Τὸ κατ' ἀρχὰς ἡ διάθεσις τῆς χώρας παρουσιάζετο εἰς τὴν διαίρεσιν τῶν ἑλληνικῶν φυλῶν εἰς πληθὺν αὐτονόμων δημοκρατειῶν. Ἐκάστη πόλις εἶχε τὸν ποταμὸν τῆς, τὸ ἀμφιθέκτρον τῶν λόφων ἢ ὄρεων τῆς, τὴν ἀκρόπολιν τῆς, τοὺς ἀγροὺς τῆς, τὰς φυτείας, καὶ τὰ δάση τῆς· πᾶσαι σχεδὸν ἐπίσης εἶχον τὴν πρὸς τὴν θάλασσαν ἐκβολὴν των (τὸν λιμένα των). Ὅλα τὰ ἀναγκαῖα εἰς κοινωνίαν ἐλευθέραν στοιχεῖα εὗρισκοντο ἡνωμένα εἰς τὰς μικρὰς ταύτας πολιτείας· ἡ δὲ γειτνίασις ἀντιπάλων πόλεων ἐξ ἴσου

εὐκινησίαις τοῦ κύματος. Ἐκπαλαὶ ἔχουσιν ἀφεθῇ εἰς τὸ πάθος τῶν ταξιδίων. Ὅταν οἱ κάτοικοι πόλεως τινος ἐπληθύνοντο ἀναφορικῶς πρὸς τὴν τρέφουσαν αὐτοὺς χώραν, ἐσπευδον νὰ ἀποστείλωσιν ἀποικίας ὡς φωλεὰ μελισσῶν· διέτρεχον τὰς ὄχθας τῆς Μεσογείου, ἵνα εὗρωσι θέσιν ἀναπολοῦσαν εἰς αὐτοὺς τὴν πατρίδα καὶ ἀνεγείρωσιν ἐν αὐτῇ νέαν ἀκρόπολιν. Οὕτως ἀπὸ τῆς Μαιώτιδος λίμνης μέχρις ἐντεῦθεν τῶν Ἡρακλείων στηλῶν καὶ ἀπὸ τῆς Τανάιδος καὶ τοῦ Παντικαπαίου μέχρι Κάδικος καὶ Τίγγιος ἀνέτελλον παντοῦ ἑλληνικαὶ πόλεις. Χάρις δὲ εἰς τὰς διεσπαρμένους ταύτας ἀποικίας, πολλαὶ τῶν ὁποίων ὑπερέρρησαν καὶ τὰς μητροπόλεις των κατὰ πολὺ καὶ κατὰ τὴν δόξαν καὶ κατὰ τὴν δύναμιν, ἡ καθ'αυτὴ Ἑλλὰς, ἡ Ἑλλὰς τῶν ἐπιστημῶν, τῶν τεχνῶν καὶ τῆς δημοκρατικῆς αὐτονομίας ἐτελεύτησεν, ἀφ' οὗ ἐξεχείλισεν εὐρέως ἐκτὸς τῆς κοιτίδος τῆς καὶ κατέλαβε διά-

Τεμάχιον λευκίτιδος θεώμενον διὰ μικροσκοπίου.

προστατευομένων ὑπέθαλπεν ἀμιλλαν διαρκῆ, ἥτις συχνάκις ἐξετρέπετο εἰς πάλην καὶ μάχας. Αἱ νῆσοι τοῦ Αἰγαίου ἐπηύξανον τὴν πολιτικὴν διαφορὰν· ἕκαστη τούτων ὡς καὶ αἱ πολιτεῖαι τῆς Ἑλληνικῆς χερσονήσου εἶχεν ἰδρυθῇ εἰς πόλιν δημοκρατουμένην· παντοῦ ἡ πολιτικὴ προκατάρξις ἀνεπτύσσετο ἐλευθέρως· οὕτω δὲ καὶ ἡ ἐλαχίστη τοῦ Ἀρχιπελάγους νῆσος ἠδυνήθη νὰ παραγάγῃ ἄνδρας μεγάλους ἐν τῇ ἱστορίᾳ.

Ἐὰν ὅμως ἕνεκα τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ ἐδάφους, τῆς πληθύος τῶν νήσων καὶ χερσονήσων τῆς ἡ Ἑλλὰς διαίρεται ἐπ' ἀπειρον, οὐχ ἥττον εἶναι μία ἕνεκα τῆς θαλάσσης ἥτις τὴν περιβρέχει, τὴν διασχίζει, τὴν τέμνει εἰς θυσσάνους, καὶ δίδει εἰς αὐτὴν ἑτακτον παράστασιν ἀκτῶν. Οἱ κόλποι καὶ οἱ ἀπειράριθμοι λιμένες τῆς Ἑλλάδος ἔχουσι καταστήσει τοὺς λαοὺς τῶν παραλίων τῆς «ἀμφιβίου», ὡς τοὺς ὀνομάζει ὁ Στράβων· οἱ Ἕλληνες ἔχουσιν ἐν ἑαυτοῖς τι τῆς

φορα μέρη τοῦ περιβάλλου τῆς μεσογείου. Ἀναφορικῶς πρὸς τὸν ἀρχαῖον κόσμον, οἱ Ἕλληνες ἦσαν ὅ,τι οἱ Ἀγγλοὶ σήμερον. Ἡ ἀξιοσημείωτος ἀναλογία, ἣν ἡ μικρὰ Ἑλληνικὴ Χερσόνησος καὶ αἱ γειτνιάζουσαι νῆσοι παρουσιάζουσιν πρὸς τὸ Βρετανικὸν ἀρχιπέλαγος, καίμενον ἀκριβῶς εἰς τὸ ἄλλο τῆς Ἠπείρου· ἀκρον ἀνευρίσκεται ἐπίσης εἰς τὴν κλήσιν τῶν κατοικούντων αὐτὰς ἐθνῶν.

ΛΟΡΑΤΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

Λέν εἶναι πάντοτε ἀνάγκη, ὡς ὁ Κολόμβος, νὰ διατρέξῃ τις κινδύνους θαλάσσης καὶ ξηρᾶς διὰ νὰ ἀνακαλύψῃ κόσμον. Ὁ Γαλιλαῖος, χωρὶς νὰ ἀφήσῃ τὴν στέγην του, τῇ βοήθειᾳ μόνον τῶν διόπτρων του κατὼπτευσεν τὰ ὄρη τῆς Σελήνης, προώδευσε μέχρι τῶν δορυφόρων τοῦ Διὸς καὶ ἐφθασεν ἕως εἰς τὰ ἀθροσί-

σματα ἐκεῖνα τῶν ἡλίων, ἅτινα σχηματίζουν τὸν Γαλαξίαν. Οὕτως ἤρξατο ἡ ἀνακάλυψις κόσμου ἀπείρως μεγάλου.

Μετὰ καιρὸν ὁ Ὀλλανδὸς *Leeuwenhoek* κατεσκεύασε μικροσκοπίον, δι' οὗ ἀνεκάλυψε τὸν ἀπείρως μικρὸν κόσμον.

Οἱ κάτοικοι τοῦ νέου τούτου κόσμου ζῶσι παντοῦ παρ' ἡμῖν καὶ ἐν ἡμῖν ἡ ὑπαρξίς των εἶναι στενῶς συνδεδεμένη μετὰ τῆς ἡμετέρας.

Σταγὼν ὕδατος, θεωμένη διὰ τοῦ μικροσκοπίου, παρουσιάζει τὸ θαυμαστὸν θέαμα ὠκεανῶ, ἐν ᾧ μικρὰ καὶ κοῦφα ὄντα πλέουσιν εὐχαρίστως ἀνερχόμενα καὶ κατερχόμενα, περιστρεφόμενα, βαλλίζοντα ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά, ἢ συστρεφόμενα περὶ ἑαυτὰ μὲ τὴν ἐπιστημὴν στρεφομένου δερβίσου.

Ἀδύνατον εἶναι νὰ περιγράψωμεν τοὺς ποικίλους τύπους τῶν ζωῶν τούτων, ἀφ' οὗ μάλιστα καὶ τίνα τούτων ἀλάσσουσιν μορφήν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ παρατηρητοῦ. Εἶναι σκωληκοειδῆ, ὡς εἰδῆ καὶ ἐπιμήκη. Λαμβάνουσι μορφήν στροβίλου, κωδονίσκου, σφαίρας, τριγώνου ἢ ῥόδου κατέρχονται ὡς δάκρυα, ἀνέρχονται ὡς πομφόλυγες, ἔρπουσιν ὡς ἔρπετά, ἀσπαίρουσιν ὡς σκώληκες καὶ διατρέχουσι τὸ διάστημα τῆς σταγόνος, ὡς βολίδες. . . πλὴν ὁ γενικὸς χαρακτήρ των εἶναι ἀπεριόριστος ἀδηφαγία καὶ ὑπερβολικὴ καὶ ἄπαυστος ζωηρότης· πᾶσαν ὥραν τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς κινεῖνται· ὁ ὕπνος καὶ ἡ ἀναψυχὴ τοῖς εἶναι ἄγνωστα.

Ὅτε μὲν σχηματίζουν κοινωνίας ἀναριθμήτους ζῶντα ἐν τελείᾳ ἁρμονίᾳ, ἄλλοτε δὲ συνάπτουσι φονικωτάτας μάχας κινεῖντα κατ' ἀλλήλων ζωηροτάτας καὶ ἀλλεπαλλήλους φάλαγγας.

Καὶ τινων μὲν τούτων ἡ ζωὴ διαρκεῖ ἐπὶ ὥραν, ἄλλων δὲ ἐπὶ ὑλόκληρον ἡμέραν· ἐκεῖνα δὲ ὧσιν ἡ ὑπαρξίς παραταθῇ ἐπὶ ἐβδομάδα θεωροῦνται ὡς πατριάρχαι, ἰδόντες παρελθόντας αἰῶνας καὶ γενεάς.

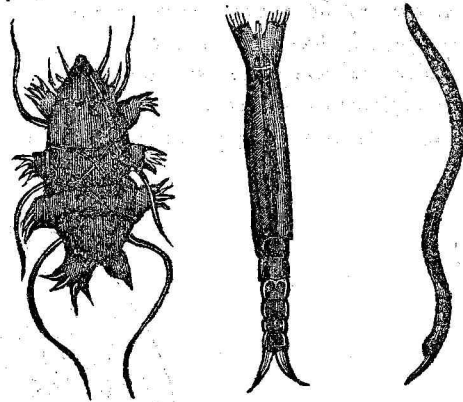
Εἶδη τινὰ τούτων ἀντέχουσι καὶ εἰς τὸ σφοδρώτερον ψῦχος, εἰς τὸ ὅποιον ἄνθρωπος δὲν θά ἀντεῖχε, καὶ ἐξέρχονται ζῶντα ἐκ τῆς διαλυομένης χιόνος· ἄλλα δὲ δὲν εὐχαριστοῦνται, ἢ ἐν θερμότητι ζέοντος ὕδατος.

Δὲν παρουσιάζουσι δὲ ὀλιγωτέρας ποικιλίας ἐν τῷ ἀναστήματι, ἢ ἐν τῇ μορφῇ των. Τὰ πάντα εἶναι σχετικὰ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ καὶ ὑπάρχουσι μικρὰ καὶ δι' αὐτὰ εἶναι τὰ ὄντα, ὧν ἡ εὐτέλεια ὑπεκφεύγει τὰς αἰσθήσεις μας.

Εὐρίσκονται ζωῶν παντοῦ εἰς κάθε μέρος τοῦ κόσμου· ἐν τῷ ἀέρι, ἐν τῷ ὕδατι, ἐν τοῖς σώμασι τῶν φυτῶν καὶ τῶν ζώων· κατοικοῦσιν εἰς τὰ γλυκέα, ὡς καὶ εἰς τὰ ἀλμυρὰ ὕδατα, εἰς τὰ κινούμενα, ὡς καὶ εἰς τὰ λιμνάζοντα· καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ τὸ εἰπώμεν· εἰς τὸ αἷμα μας, εἰς τοὺς μύς, εἰς τὰ ὄργανα τοῦ σώματός μας! Τὰ παράσιτα ἀποτελοῦσι μέρος τῆς ὑπάρξεώς μας· ζῶσιν ἐξ ἡμῶν! Καταπίνομεν μυριάδας ἐν ἑκάστη πόσει μας καὶ δὲν ῥοφῶμεν ὀλιγώτερα ἐν τῇ ἀναπνοῇ μας.

Καὶ ἐὰν εἶναι περιστάσεις, καθ' ἃς εἶναι δι' ἡμᾶς ἐχθροὶ ἐπικίνδυνοι, οὐχ' ἥττον πολλάκις παρέχουσιν ἡμῖν μεγάλας ὑπηρεσίας· εἶναι τέλος ἐνεργητικὰ αἷτια τῆς ὑγιεινότητός μας.

Ἡ ζωὴ αὕτη κόνις, τὰ ἐμψυχα ταῦτα ἄτομα μᾶς ἀπαλάττουσι τῆς τῶν ἐν ἀποσυνθέσει φυτῶν ζυμώσεως, ἥτις ἤθελε μολύνει τὸν ἀναπνεόμενον ἀέρα· πρὸς δὲ κατατρώγουσι καὶ τὰς σαρπὰς ὕλας, αἷτινες διαφθείρουσι τὰ ὕδατα. Τὸ δὲ καλλίτερον εἶναι ὅτι τὰ ζωῶντα ταῦτα, ἅτινα μετ' οὐ πολὺ ἤθελον εἶσθαι αἷτια νόσου, καταστρέφονται μεταξὺ των· τὸ τρώγον τρώγεται.

Πολυθάλαμον.

Τροχιτής.

Σκώλυς.

Αἱ κινούμεναι φάλαγγες των εἶναι ἀντικείμενον λείας μεγαλειτέρων τοῦ εἶδους των ζωῶν· πολλὰ ἔντομα τρέφονται ἐκ τούτων· οἱ ἰχθύες καὶ τὰ πτηνὰ καταστρέφουσι τεραστίως ποσότητας· ἡ φάλαινα, τὸ ὑπερμέγεθες τοῦτο κῆτος, παχύνεται ἐκ τοιούτων ἀδιοράτων ζωῶν.

Οἱ φυσιολόγοι πολλὰ εἶδη τῶν μικρῶν τούτων ζωῶν ἀπαριθμοῦσιν· ἡμεῖς ὅμως μόνον ἐπὶ τινων τούτων θέλομεν ἐνδιατρίψαι.

Ὀνομάζουσι ὑδρογενῆ ἢ ὑδροδίαυτα ζωῶν τινὰ εὐρισκόμενα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐν τοῖς ὑγροῖς· πλὴν, ἡ ὀνομασία αὕτη δίδεται ἐξαίρετως εἰς ζωὰ τοῦ αὐτοῦ γένους μὲν, ἀλλ' ἀπαντῶμενα ἀλλαχοῦ.

Διὰ νὰ προμηθευθῇ τις ἐκ τούτων ἀρκεῖ νὰ μουσκεύσῃ φυτὰ ἐν τινι ἁγγείῳ. Μετὰ τινὰς ἡμέρας ἡ ἐπιφάνεια τοῦ ὕδατος καλύπτεται ὑπὸ ποικιλοχρόου ἀφροῦ, ὅστις δὲν εἶναι ἄλλο τι ἢ σωρὸς ζώντων ὑδρογενῶν. Ἐὰν τις τύχῃ νὰ ἴδῃ ταῦτα διὰ τοῦ μικροσκοπίου, βαίνει ἐξ ἐκπλήξεως εἰς ἐκπλήξιν ὅση διακρίνη καθαρώτερον τὸν περιεργὸν σχηματισμὸν των.

Τινὰ τούτων ἔχουσι στόμα κοινωνοῦν μετὰ στομαχικῆς κοιλότητος ἀποληγοῦσης συνήθως εἰς σχῆμα σάνκου· ἔχουσιν ὀδόντας, ὀφθαλμοὺς κυανοὺς ἢ ἐρυθροὺς οὐχὶ σταθεροῦ ἀριθμοῦ· ἄλλα δὲ ἔχουσιν ἓνα μόνον ὀφθαλμὸν, ὡς οἱ μυθολογούμενοι κύκλωπες, κέκτηνται ὅμως ἑκατὸν στομάχους!!!.

«Πρέπει νὰ ἔχῃ τις καλοὺς ὀφθαλμοὺς ἵνα ἴδῃ ἅλα ταῦτα»

Καὶ μ' ὅλα ταῦτα ὑπάρχουσι ζωῶν τάσῳ μικρὰ,

ὥστε καὶ τὰ ἰσχυρότερα μικροσκοπία δὲν δεικνύουσιν αὐτὰ, ἢ ὡς στιγμᾶς κινουμένας. Αἱ μονάδες, σωματίδια, ἅτινα φαίνονται, συγκείμενα ἐκ μιᾶς καὶ μόνης τῆς αὐτῆς ὕλης, ὡς ζῶντα μόρια· ἔνεκα ὅμως τοῦ διαφανοῦς τοῦ σώματός των δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀνιχνεύσῃ τις τὰ ὄργανά των.

Αἱ μονάδες διατηροῦνται διὰ τῆς ἐκπομπῆς ὠδίων ἀποσπώμενων ἀφ' ἐαυτῶν κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ὠριμάνσεώς των, καὶ σχηματίζονται νέας μονάδας.

Υπολογίζεται ὅτι περὶ τὰ 500 ἑκατομμύρια μονάδων ζῶσιν ἐν ἀνέσει ἐπὶ σταγόνας ὕδατος· ὅθεν ἀφ' οὗ υπολογίζεται εἰς τὴν δισεκατομμύριον ὁ πληθυσμὸς τῆς γῆς δὲν εἶναι ἄσκοπον νὰ υπολογίσῃ τις ὅτι, τὴν σφαιρικὴν ἐπιφάνειαν κατοικεῖ πληθυσμὸς διπλάσιος τοῦ κατοικοῦντος ἐν σταγόνι ὕδατος!

Ὁ *Cuvier* ὠνόμασε *τροχοφόρα* ἢ *τροχίτας* γένος ζωῶντων ἐχόντων πρὸ τοῦ στόματος αὐτῶν δύο λοβούς εἰς σχῆμα τροχῶν, οὓς κινεῖ μετὰ καταπληκτικὴν ταχύτητα καὶ κατ' ἐναντίαν τὸν ἕνα τοῦ ἄλλου διεύθυνσιν, ὡς δύο ἐν συμπλοκῇ τροχοῦς. Οἱ λοβοὶ οὗτοι εἶναι περιτειχισμένοι ὑπὸ ἀειπαλῶν βλεφαρίδων, χρησιμεύουσιν αὐτοῖς ὅπως δι' αὐτῶν προκαλῶσιν ἐν τῷ ὕδατι μικρὰς δίνας, δι' ὧν ἔλκουσι καὶ ῥοφῶσι τὴν λείαν των· ἡ κίνησις ὅμως αὕτη μεταδίδεται εἰς τὸ ἀσθενές σῶμά των καὶ περιστρέφεται καὶ αὐτὸ περιγράφον ταχεῖς κύκλους. Μικρὰ νηματοειδῆς οὐρὰ τοῖς χρησιμεύει ὡς πηδάλιον.

Τοιαῦτα εἶναι τὰ εὐτυχῇ ταῦτα τροχοφόρα, ἅτινα ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἔχουσι καὶ τὸ προνόμιον τῆς ἀναστάσεως. Ἀφ' οὗ διατηρηθῶσι καλῶς ξηρὰ ἐπὶ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἀρκετὸν χρόνον χωρὶς νὰ φανερωθῶσιν, ἀρκεῖ νὰ τὰ μουςκεύσῃ τις διὰ νὰ τὰ ἴδῃ εὐθὺς ἐξογκούμενα καὶ ἐπανερχόμενα εἰς τὴν ζωὴν.

Ὅλα τὰ ζωῦφια ἐν τούτοις δὲν εἶναι γυνά. Εἶδον τινὰ μεταξὺ αὐτῶν, οἷα τὰ *πολυθάλαμα* καὶ τὰ *ρομιοματοειδῆ*, περιβάλλονται διὰ πυριτοειδοῦς ἢ τιτανώδους χελωνίου.

Τὰ *πολυθάλαμα* ταῦτα ἔβρουον ἐν ταῖς θαλάσσαις τῶν γεωλογικῶν ἐποχῶν· πλεονάζουσι δὲ ἔτι ἐν τοῖς ἀλμυροῖς ὕδασι ὅπου τὰ περιβλήματά των (λεβηρίδες) ἀποτελοῦσι κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος τὴν ἄμμον τοῦ βυθοῦ τῶν θαλασσῶν.

Ἡ κρητὶς (κοιν. πουρί) ὡς καὶ ὁ χάλιξ, ἅτινα χρησιμεύουσιν εἰς οἰκοδομὴν τῶν οἰκιῶν, δὲν εἶναι ἢ σωρεῖται ζωῦφίων ἐχόντων τιτανώδες χελώνιον· καὶ πράγμα ὅχι εὐχάριστον νὰ τὸ συλλογισθῇ τις, ἢ τρυγία ἢ καλύπτουσα τοὺς δδόντας μας σχηματίζεται διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου!

Εἶναι πεσόντων πλέον ὅτι ἡ σημηκτὶς (*Utricoli*), ἢ ἐρυθρὰ αὕτη γῆ δι' ἧς καθαρίζουσι τὰ μαγειρικὰ σκεύη συντίθεται, σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου, ἐκ πυριτοειδῶν σκελετῶν ὑδροδιαίτων ζωῦφίων· ἀλλὰ, τὸ θαυμαστότερον, καὶ αὕτη ἡ λίθος ἢ χρησιμεύουσα εἰς ἀκόμισμα τῶν ξυραφίων, ἢ τῶσφ συμφεῖς ἔχουσα τοὺς κόκκους, ἀποτελεῖται ἐξ ὀρυκτῶν περιβλημάτων

των ζωῦφίων, συνδεδεμένων διὰ σιλιγνίδος, οὐσίας, ἣτις ἀπαρτίζει τὸν χάλικον.

Καὶ ἄχρι μὲν τοῦδε εἶδομεν ὅτι ζωῦφία τινα ἀποτελοῦσι τὴν οἰκοδομήσιμον ἡμῶν ὕλην, περίεργον ὅμως εἶναι ὅτι ἄλλα ἀποτελοῦσιν ὀρυκτὸν σιδήρου πολύτιμον ἐν τε Σουηδίᾳ καὶ ἐν Πρωσσίᾳ· καὶ τέλος ὅτι, ἄλλα ἀποτελοῦσι τροφήν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον θρεπτικὴν. Εὕρεται ἐν ἀφρονίᾳ παρὰ τὰς ὄχθας τῶν λιμνῶν τῆς Σουηδίας κόνις λευκὴ, ἀψηλάφητος σχεδόν, ἀνάλογος πρὸς τὴν κρητίδα· οἱ κάτοικοι τῶν χωρῶν ἐκείνων τὴν ἀποκαλοῦσιν *ἄλευρον τῶν ὀρέων* καὶ τὴν μιγνύουσι μετὰ τὴν ζύμην τοῦ ἄρτου τῶν ἐν καιρῷ σιτοδείας. Τὸ μικροσκοπικὸν μᾶς διδάσκει ὅτι τὸ ἄλευρον τοῦτο δὲν εἶναι, ἢ ἀξιοθέατος συσσωρεύσις ζωῦφίων ζώντων ἐν τοῖς ὕδασι τῶν λιμνῶν τούτων. Τὰ συντρίμματα ταῦτα ἐπισωρεύμενα ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, καὶ μὴ συνδεδεμένα διὰ τῆς σιλιγνίδος ἀποτελοῦσιν παχέα στρώματα *ἄλευρώδους* γῆς.

Οἱ Ὀττομάκοι τοῦ Ὀρενὸκ τρέφονται ἐπὶ τινα ὄραν τοῦ ἔτους διὰ λιπαρὰς τινος ἀργίλλου, ὁμοίας πρὸς μαστίχην, ἣν συνάγουσι παρὰ τὰς ὄχθας τῶν ποταμῶν των· τὴν ὕλην ταύτην ζυμώνοντες σχηματίζουν μικροὺς πλακοῦντας, οὓς ξηραίνουσιν ἐν τῷ πυρὶ· ὅταν θέλουσι δὲ νὰ φάγωσιν ἐξ αὐτῶν τοὺς μαλακύνουσι μουςκεύοντες αὐτοὺς.

Ἄλλοι λαοὶ τῆς Βορείου Ἀμερικῆς τρώγουσι χοῦν.

Ὅσακις οἱ φυσιολόγοι ἐξήτασαν διὰ τοῦ μικροσκοπίου τὰς ἐδωδίκους ταύτας γαίας, ἀπέδειξαν δι' ἀναμφισβητήτων τεκμηρίων ὅτι ἀποτελοῦνται ἐκ συντρίμματων ζωῦφίων.

Οὕτω δὲν δυνάμεθα οὔτε εἰς τὴν καυστικὴν ἄμμον τῆς ἐρήμου νὰ βεβαιώσωμεν, οὔτε τὰς ὑψηλὰς τῶν ὀρέων κορυφὰς νὰ ἀναδῶμεν, οὔτε τοὺς πάγους τῶν πόλων νὰ ἐπισκεφθῶμεν, οὔτε τὰ ζοφερά τῶν θαλασσῶν καὶ τῆς Ξηρᾶς σπήλαια νὰ ἀνασκάψωμεν, χωρὶς νὰ ἀπαντήσωμεν ἀναρίθμητον πληθύν ἐυτελεστάτων ὄντων, ἐνθα οὐδ' ἔχνοιο ἀνθρώπινον φαίνεται· καὶ ὅμως πάντα εἶναι ἔχνη δεικνύοντα τὴν ὑπαρξιν καὶ τὸν ἀγαθὸν χαρακτήρα τοῦ Δημιουργοῦ.

Τίς δὲν ἐθαύμασε καὶ δὲν θαυμάζει τὸ μεγαλεῖον τῆς φύσεως ὅσακις εἰς ἐαρινὴν τινὰ πρωΐαν, ὅτε τὰ ἄνθη κύπτουσι χαριέντως ὑπὸ τὰς διαυγεῖς σταγόνας τῆς δρόσου, περιπατεῖ ἐντὸς ὠραίου κήπου, ἢ δάσους εὐθαλοῦς; Τίς δὲν εὐγνωμονεῖ εἰς τὸν παντοδύναμον Δημιουργὸν διὰ τὰ πολύτιμα δῶρα τὰ ὅποια τῷ ἐπιδαψιλεύει καθ' ἐκάστην διὰ τῶν φυτῶν; Τίς λησμονεῖ ὅτι διέφυγε πολλάκις τὸν θάνατον βοηθείᾳ ἐνός ἄνθους ἢ ἐνός καρποῦ ἀγρίου συλλεγέντος ἐν τῇ ἐρήμῳ; Τίς γεωργός, τίς κηπουρός, τίς ἀνθοκόμος δὲν βλέπει καὶ δὲν περιποιεῖται, ὡς ἄλλα τέκνα του, τὰ φυτὰ παρὰ τῶν ὁποίων προσδοκᾷ πρόσδοτον, εὐημερίαν καὶ τέρψιν; — οὐδεὶς! Μόνον ψυχὴ φύσει κακὴ, ἀναισθητοῦσα πρὸς πᾶν ὅ,τι καλὸν καὶ ὠραῖον, ἐξαγρευθεῖσα διὰ τῶν ἀγενῶν παθῶν, ἀποθηριωθεῖσα διὰ τῆς ἀσεβείας δύναται νὰ πνίξῃ τὴν ἐμφυτὸν ταύτην στοργὴν

ἢ ἐνέκλεισεν ὁ Θεὸς εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου.

Μετὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς υγιεινῆς φιλοσοφίας μόνον ἡ γλῶσσα τῆς φύσεως δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ἐπὶ τῶν ἡθῶν παντὸς λαοῦ.

Θ. ΟΡΦΑΝΙΑΝΗΣ (γεωπονικά).

ΠΟΙΚΙΛΙΑ

Στατιστικά.—**Εφημεριδογραφία.**—Ἡ ἐμφάνις των ἐφημερίδων ἐν τῷ κόσμῳ ἡλλαξεν ὅλως διόλου τὴν κοινωνικὴν μορφήν αὐτοῦ. Ἐνεκὰ δὲ τούτου δὲν εἶναι ἄσκοπον νὰ μάθωμεν τὸ σωτήριον ἐκεῖνο ἔτος, τὸ ὁποῖον ἐπέφερεν εἰς ἕκαστον κράτος τὴν ἀναμόρφωσιν ταύτην. Οὕτως ἀρχόμεθα ἀπὸ τῆς πρώτης ἐποχῆς.

Ἐν Γαλλίᾳ ἡ πρώτη ἐφημερίς ἐξεδόθη τῷ 1605

» Βελγίῳ	»	»	»	1606
» Γερμανίᾳ	»	»	»	1615
» Ἀγγλίᾳ	»	»	»	1622
» Ὀλλανδίᾳ	»	»	»	1623
» Ἰσπανίᾳ	»	»	»	1626
» Σουηδίᾳ	»	»	»	1643
» Ἡν. Πολιτ.	»	»	»	1690
» Αὐστρίᾳ	»	»	»	1700
» Ῥωσσίᾳ	»	»	»	1703
» Οὐγγαρίᾳ	»	»	»	1724
» Νορβηγίᾳ	»	»	»	1763
» Ἑλλάδι	»	»	»	1818
» Τουρκίᾳ	»	»	»	1825
» Σερβίᾳ	»	»	»	1841

Δὲν συμπεριλαμβάνονται ἐν τῷ ἄνω πίνακι ἡ Ἰταλία, ἐν ἣ ἡ πρώτη ἐφημερίς ἐξεδόθη τῷ 1563 καὶ ἡ Κίνα ἐν ἣ ἐξεδίδοντο ἐφημερίδες πρὸ αἰώνων.

Ἡ Φύσις εἶναι ὁ μόνος τεχνίτης εἰς ὃν τὰ πάντα εἶναι χρήσιμα· ὁ μόνος χημικὸς ἐν τῷ χημείῳ τοῦ ὁποίου οὐδὲν ἀπώλλεται· ὁ μόνος καλλιτέχνης, οὗτινος τὰ ἔργα ἀνεκτίμητα εἶναι ἀορίστως ποικίλα καὶ ἡ γονιμότης ἀνεξάντλητος.

Εὐεργεσίαι τοῦ πολέμου. Μετὰ τὸ πέραν τοῦ Γαλλογερμανικοῦ πολέμου κατεσκευάσθησαν διὰ λογαριασμὸν καὶ κατὰ διαταγὴν τῆς Γερμανικῆς κυβερνήσεως 200,000 ξυλίνων ποδῶν. Ἀγνοεῖται ὁ ἀριθμὸς τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τῶν ἐκ φελλοῦ χειρῶν.

Υγίειν.—Ἡ ἀθληταγία φρονεῖ 100 θύματα ὅπου ἡ μέθη φρονεῖ ἐν. Ὅποια λοιπὸν ἡ ἐκ τῆς ἀθληταγίας θνησιμότης! Οἱ Ῥωμαῖοι καὶ Ἕλληνες στρατιῶται λέγεται ὅτι ἔτρωγον ἅπαζ καθ' ἡμέραν.

Ἡ καθαριότης τῶν ὀδόντων συντελεῖ εἰς τὸ νὰ φυλάττῃ αὐτοὺς ἀπὸ τῆς σήψεως. Ἡ ψήκτρα εἶναι χρήσιμος· ἀλλ' ἀσυγκριτωτέρως χρησιμώτερον εἶναι δέμα ὀδοντογλυφίδων.

Τὰ γεώμηλα εἶναι ἡ ἀσθενεστέρα καὶ οἱ ἰχθύες ἡ στερεωτέρα θρεπτικὴ τοῦ ἐγκεφάλου τροφή.

Τὸ φῶς ἐν γένει, καὶ πρὸ πάντων αἱ ἀκτίνες τοῦ ἡλίου, συντελοῦσι τὰ μέγιστα εἰς τὴν υγιάν καὶ

ἀναγνωρίζονται ὡς ἄριστα θεραπευτικὰ μέσα διὰ τοὺς πάσχοντας.

Ὁ λόρδος *Chatham* ἐγράφε ποτε εἰς τὸν ἀνεψιὸν του. «Γράψον εἰς τὰ παραπετάσματα τῶν θαλάμων σου: Ὁ μὴ ἐγκρίμενος ἐνωρίς οὐδέποτε θέλει ἀναδειχθῇ ἡ ποιήσῃ τι ἀξιωμακόμενον. Ὁ μὴ κανονίζων τὰς ἐργασίας τῆς ἡμέρας, καὶ μὴ ὀρίζων τὰς ὥρας ἐκάστης ἐργασίας, ἀλλ' ἐπιτρέπων εἰς ἄλλους νὰ ἐπεμβαίνωσιν εἰς τὰς ἐργασίμους ὥρας του, θέλει βεβαίως ἀπωλέσῃ τὰς ὥρας καὶ τὰς ἡμέρας αὐτοῦ ἐπὶ ματαίῳ πρὸς μεγίστην θλίψιν αὐτοῦ τε καὶ τῶν ἀγαπώντων αὐτόν.

ΑΙΝΙΓΜΑ Α'.

Σὲ θερμαίνω σὲ σκεπάζω, ὅπως ἔχω ἂν μ' ἀφήσῃς
δοῦλός σου προβλεπτικός.

Πλὴν τὸν τρίτον σπόνδυλόν μου ν' ἀποκόψῃς ἂν τολμήσῃς
τότε ὅλως ἐναντίαν ιδιότητα λαμβάνω,
κακοτρόπου γυναικός·
νὰ σ' ἐκδικηθῶ ἐχθρόν μου καὶ νὰ σὲ καταψυχράνω.

ΑΙΝΙΓΜΑ Β'.

Πύργος· ψηλὸς
τὸν κλέφτη δεμένο·
τὰ παιδάκιά του κράζει
ἵς τὸ σπῆτι νὰ πᾶνε.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ.

Πόθεν καὶ ἐπὶ τίνος ἐφαρμόζονται αἱ φράσεις.

1—Ὁ φροντὶς Ἰπποκλείδῃ.

2—Καὶ Σαοὺλ ἐν προφῆταις;

3—Ἐβγῆκεν ἀσπροπρόσωπος.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ.

1—Διατί δὲν πρέπει νὰ κοιμᾶται τις ἐν θαλάμῳ, ὅπου ὑπάρχουσιν ἀπλωμένα ὑγρά ρούχα;

ΚΑΒΙΣ Α'.

.. +2Z .. yS .. 5+ .. Π+22+ .. 5+ .. y4

.. Ψ22 .. yS .. 5+ .. y4 5+ .. Π+24

Εἰς τὸν πρῶτον λύσοντα τὴν κλεῖδα ταύτην δωρεῖται ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως ἀντίτυπον τοῦ διηγήματος· Ἡ νέα Ἑλληνὶς ἐν τῇ αὐτῇ τοῦ Νέρωνος.

ΕΙΚΟΝΕΣ.

ΕΙΚΩΝ 1.

Ἡ εἰκὼν παριστᾷ·

Εἰς τὸ βάθος πόλιν ἐκτισμένην ἐπὶ ἑπτὰ λόφων καὶ διαβρέομένην ὑπὸ ποταμοῦ.

Ἐν τῷ πρώτῳ διαγράμματι ναὸν φυλαττόμενον ὑπὸ ἱερῶν ζώων.

Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ βράχον ἐκ τῆς κορυφῆς τοῦ ὁποίου κρημνίζουσι καταδίκους.

Ποῖον τὸ ὄνομα τῆς πόλεως, τῶν ἑπτὰ λόφων τοῦ ποταμοῦ, τῶν ἱερῶν ζώων καὶ τοῦ βράχου;

Ὁ κρατήσας τὸ 1ον φύλλον θεωρεῖται συνδρομητής ἐπὶ ἕν ἔτος.

Παρὰ τῷ γραφεῖ τῆς «Ἀθηναίδος» εὐρίσκονται τὰ ἐξῆς ξένα περιοδικά.

Lectures Illustrées pour les Enfants.... Δρ. 2.50

Children's Friend..... » 2.50

Die Conntags-Chule..... » 2.